

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

**HOTUBA YA WAZIRI WA KATIBA NA SHERIA
MHE. ABUBAKAR KHAMIS BAKARY (MBM) KATIKA
BARAZA LA WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA
MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA
2014/2015**

JUNI, 2014

YALIYOMO

UTANGULIZI.....	1
HALI YA UPATIKANAJI WA FEDHA.....	2
UTEKELEZAJI WA IDARA NA TAASISI ZA WIZARA.....	3
IDARA YA MIPANGO, SERA NA UTAFITI	3
IDARA YA UENDESHAJI NA UTUMISHI	6
MAHKAMA	9
AFISI YA MWANASHERIA MKUU ZANZIBAR.....	13
TUME YA KUREKEBISHA SHERIA	16
AFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA	19
AFISI YA MUFTI WA ZANZIBAR.....	22
WAKALA WA USAJILI BIASHARA NA MALI	26
AFISI YA MRAJIS WA VIZAZI NA VIFO.....	28
AFISI YA MSAJILI WA HAKIMILIKI	31
KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA	35
AFISI KUU PEMBA.....	39
SHUKURANI	41
HITIMISHO.....	42
Kiambatanisho 1: Muhtasari wa Upatikanaji wa Fedha na Matumizi, 2013/14.....	44
Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2014/15	48
Kiambatanisho 3: Makusanyo ya Mapato na Makadirio ya 2014/2015	50
Kiambatanisho 4: Miradi ya Maendeleo 2014/15.....	51
Kiambatisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani Julai hadi Machi 2013/2014	52
Kiambatanisho 5b: Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo na Kadhi 2013/14	55
Kiambatanisho 6: Miswada – Afisi ya Mwanasheria Mkuu 2013/14	56
Kiambatanisho 7a: Mapato – Wakala wa Usajili Biashara na Mali 2013/14	57
Kiambatanisho 7b: Mapato – Ofisi ya Mrajis Vizazi na Vifo 2013/14	58
Kiambatisho 8: Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji 2013 - KWNMA	59
Kiambatisho 9: Usajili wa Kazi za Hakimiliki	60
Kiambatanisho: 10a Idadi ya Wafanyakazi wa Wizara 2013/2014	61
Kiambatanisho 10b: Idadi ya Wafanyakazi Waliopo Mafunzoni 2013/14	62

HOTUBA YA WAZIRI WA KATIBA NA SHERIA
MHE. ABUBAKAR KHAMIS BAKARY (MBM) KATIKA BARAZA LA
WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA
MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2014/2015

UTANGULIZI

- 1. Mhe. Spika**, sasa naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako tukufu likae kama Kamati ya Matumizi ili liweze kujadili na hatimaye kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Wizara ya Katiba na Sheria kwa mwaka wa fedha 2014/2015.
- 2. Mhe. Spika**, naomba nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa kutuwezesha kukutana tena katika utekelezaji wa jukumu letu muhimu la kujadili mambo yanayohusu maendeleo ya nchi yetu.
- 3. Mhe. Spika**, baada ya shukurani hizo naomba nitumie fursa hii kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Mheshimiwa Dk. Ali Mohammed Shein, kwa kuiongoza nchi yetu vizuri na kuiwezesha kufikia hatua tunayoishuhudia ya maendeleo katika hali ya amani.
- 4. Mhe. Spika**, naomba pia nichukue fursa hii kuwapongeza Makamu wa Kwanza wa Rais Mhe. Maalim Seif Sharif Hamad, na Makamu wa Pili wa Rais, Mhe. Balozi Seif Ali Iddi kwa kazi kubwa wanazofanya katika utekelezaji wa majukumu yao ikiwemo kazi ya kumshauri Mheshimiwa Rais, ambayo wanaitekeleza kwa busara kubwa.

5. **Mhe. Spika**, napenda uniruhusu kutoa pongezi kwako wewe binafisi kwa kuliongoza vyema Baraza letu. Vilevile, naomba nitumie fursa hii kuwapongeza watendaji wa Baraza la Wawakilishi wakiongozwa na Katibu wa Baraza kwa kuifanya kazi yako ya kuliongoza Baraza hili kuwa rahisi.
6. **Mhe. Spika**, kwa namna ya pekee naomba nitoe shukurani maalum kwa Wajumbe wa Kamati za Baraza kwa jumla kwa umahiri wao katika kutekeleza majukumu yao. Aidha, napenda kutoa shukurani za dhati kwa Wajumbe wa Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala, kwa kuishauri ipasavyo Wizara yangu katika masuala mbalimbali, chini ya uongozi imara wa Mwenyekiti Mheshimiwa Ussi Jecha Simai. Pia napenda kuishukuru Kamati ya PAC kwa ushirikiano wanaotoa kwa Wizara yangu, ambao ni nyenzo muhimu inayosaidia uwajibikaji katika masuala ya fedha.
7. **Mhe. Spika**, baada ya maelezo hayo, sasa naomba uniruhusu niwashukuru wananchi wangu wa Jimbo la Mgogoni kwa kunipa ushirikiano mkubwa unaoniwezesha kutekeleza majukumu yangu ya Serikali pamoja na ya jimbo kwa mafanikio.

HALI YA UPATIKANAJI WA FEDHA

8. **Mhe. Spika**, katika mwaka 2013/14, Wizara ya Katiba na Sheria iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 8,188,000,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 4,480,499,000.00 zilipangwa kulipia mishahara na stahiki mbalimbali za watumishi na Shilingi 3,707,501,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia mwezi Machi 2014 jumla ya Shilingi 5,852,828,345.00 (71%) zimepatikana. Kati ya fedha hizo,

Shilingi 4,326,176,582.00 (97%), kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi, na Shilingi 1,526,651,763.00 (41%) kwa matumizi mengineyo. Vilevile, Wizara yangu ilikadiriwa kutumika ruzuku ya Shilingi 730,000,000 ambapo hadi kufikia Machi 2014 imepokea Shilingi 450,512,849.00 (62%). Aidha, kwa kazi za maendeleo Shilingi 2,154,313,000.00 ziliidhinishwa. Kati ya fedha hizo, Shilingi 850,000,000.00 ni Mchango wa Serikali na Shilingi 1,304,313,000.00 ni msaada kutoka kwa Washirika wa Maendeleo. Hadi kufikia Machi 2014, Shilingi 711,181,500.00 zimepatikana, ambapo Shilingi 447,584,000.00 (53%) ni mchango wa Serikali na Shilingi 263,597,500.00 (20%) zilitoka kwa Washirika wa Maendeleo. Wizara pia ilikadiriwa kukusanya Shilingi 435,000,000.00 ili kuchangia mapato ya Serikali. Hadi Machi 2014, fedha zilizokusanywa ni Shilingi 344,093,780.00 (79%). *(Viambatanisho nam. 1 & 3 vinahusika).*

UTEKELEZAJI WA IDARA NA TAASISI ZA WIZARA

- 9. Mhe. Spika**, baada ya maelezo hayo, sasa naomba nitoe tarifa ya shughuli za Wizara yangu kwa mwaka 2013/14 kwa kueleza maendeleo ya utekelezaji wa taasisi moja moja kama ifuatavyo:-

IDARA YA MIPANGO, SERA NA UTAFITI

- 10. Mhe. Spika**, Idara ya Mipango, Sera na Utafiti ina jukumu la kuratibu shughuli za Mipango, Sera na Utafiti. Katika mwaka wa fedha wa 2013/14, Idara imetekeleza jukumu hilo kwa kuandaa Taarifa za Utekelezaji wa kazi za Wizara za kila robo mwaka na

taarifa za usimamizi wa miradi ya maendeleo na kuziwasilisha kwenye mamlaka na vikao vinavyohusika. Vilevile, Idara imefanya maandalizi ya kazi za utafiti na sera. Miongoni mwa kazi zilizosimamiwa na Idara hii ni Utafiti wa Mahitaji ya Mafunzo (Training Needs Assessment) kwa taasisi za Wizara, utafiti wa Taarifa za Msingi za Sekta ya Sheria (Baseline Study) na utafiti kuhusu Njia Bora ya Utunzaji wa Kumbukumbu. Idara pia imeandaa sera ya Msaada wa Kisheria. Rasimu ya Sera hiyo imekamiliwa katika ngazi ya wataalamu na ngazi ya Wizara, na sasa iko tayari kuwasilishwa kwenye ngazi zinazofuata Serikalini.

- 11. Mhe. Spika,** Idara pia imeratibu miradi mitano ya maendeleo inayotekelezwa na taasisi za Wizara, ukiwemo Mpango wa Mabadiliko Katika Sekta ya Sheria; Mradi wa Kuimarisha Ofisi ya Wakala wa Biashara na Mali; Mradi wa Kuimarisha Ofisi ya Mkurugenzi Mashtaka; Mradi wa Kuimarisha Usajili na Upatikanaji wa Takwimu za Matukio ya Kijamii; Mradi wa Kuimarisha Majengo ya Mahkama na Mradi wa Ujenzi wa Jengo la Wizara. Utekelezaji wa miradi hiyo uko katika hatua mbalimbali. Ufafanuzi wa taarifa hizi uko kwenye taasisi husika.
- 12. Mhe. Spika,** katika mwaka 2013/14 Idara ilipanga kukamilisha utayarishaji wa Mkakati wa Mabadiliko Katika Sekta ya Sheria na kuanza utekelezaji wake. Matayarisho hayo yamekamiliwa katika hatua za awali na rasimu ya mkakati huo imeshawasilishwa kwenye Kamati ya Makatibu Wakuu na kupitishwa.
- 13. Mhe. Spika,** Idara imewapeleka mafunzoni wafanyakazi wake wanne katika ngazi ya Shahada ya Uzamili, Stashahada ya Uzamili na Shahada. Aidha, wafanyakazi wanne wameripoti kazini baada

ya kumaliza mafunzo katika ngazi mbalimbali. Vilevile, Idara imetoa mafunzo ya upangaji na usimamizi wa miradi (Project Management) kwa Maafisa Mipango wa Wizara, ili kuwajengea uwezo zaidi katika utekelezaji wa shughuli zao.

14. Mhe. Spika, Idara ya Mipango, Sera na Utafiti iliidhinishiwa Shilingi 184,152,000.00. Hadi kufikia Machi 2014, Shilingi 109,382,046.00 (59%) zimepatikana. Kati ya fedha hizo, Shilingi 86,302,400.00 (91%) zimetumika kwa malipo ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 23,079,646.00 (26%) kwa matumizi mengineyo. Shilingi 1,454,313,000.00 ziliidhinishwa kwa kazi za Maendeleo. Hadi kufikia Machi 2014, fedha zilizopatikana ni Shilingi 343,931,500.00 (24%). Kati ya fedha hizo, Shilingi 80,334,000.00 (54%) kutoka Serikalini na Shilingi 263,597,500.00 (20%) kutoka kwa washirika wa maendeleo. (*Viambatanisho Nam 1&2 vinahusika*).

15. Mhe. Spika, katika mwaka 2014/15 Idara ya Mipango, Sera na Utafiti inakusudia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kutekeleza kazi za uratibu wa shughuli za mipango, sera na utafiti za Wizara;
- ii. Kuratibu utekelezaji wa Mkakati wa Mabadiliko katika Sekta ya Sheria; na
- iii. Kutekeleza mradi wa kuzisaidia Jumuiya zisizo za Kiserikali Zanzibar.

16. Mhe. Spika, ili Idara ya Mipango, Sera na Utafiti iweze kutekeleza majukumu yake katika mwaka 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu liidhinishhe jumla ya Shilingi 224,252,000.00 kwa matumizi ya kawaida, zikiwemo Shilingi 128,784,000.00 za mishahara, na

Shilingi 95,468,000.00 za matumizi mengineyo. Vilevile, naliomba Baraza liidhinishe Shilingi 1,729,748,700.00 kwa kazi za maendeleo, zikiwemo Shilingi 150,000,000.00 kutoka Serikalini na Shilingi 1,579,748,700.00 kutoka kwa wahisani.

IDARA YA UENDESHAJI NA UTUMISHI

- 17. Mhe. Spika,** Idara ya Uendeshaji na Utumishi ina dhamana ya kusimamia na kuratibu shughuli zote za uendeshaji na utumishi kwa idara na taasisi zilizo chini ya Wizara. Katika mwaka wa fedha wa 2013/14, Idara imetekeleza uratibu wa shughuli za Wizara, kwa kuandaa mikutano minne ya Kamati ya Uongozi, minne ya Kamati Tendaji, vikao 11 vya Bodi ya Zabuni na vikao vitatu vya Kamati ya Tathmini. Vilevile, Idara imeendelea kusimamia mikutano ya Kamati ya Utumishi na kuratibu masuala ya kiuendeshaji na utumishi, ikiwemo mipango ya mafunzo na kumbukumbu za ofisi na za wafanyakazi. Katika kipindi hicho mikutano mitatu ya Kamati ya Utumishi imefanyika.
- 18. Mhe. Spika,** Idara ya Uendeshaji na Utumishi imeendelea kuzifanyia mapitio taarifa za watumishi na kuzirekebisha. Vilevile, Idara imesimamia shughuli za uajiri na kutayarisha mafao ya wastaafu. Jumla ya wafanyakazi 19 wameajiriwa katika taasisi za Wizara na tayari wameanza kazi. Vilevile, wafanyakazi saba wamestaafu kazi na kutayarishiwa mafao yao. Aidha, Idara kwa kushirikiana na Wizara ya Kazi na utumishi imefanikisha kazi ya kurekebisha mishahara ya wafanyakazi wenye uzoefu.

19. **Mhe. Spika**, pamoja na shughuli hizo, Idara ya Uendeshaji na Utumishi inasimamia vitengo vinne vya Wizara vifuatavyo:- Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani, Kitengo cha Uhasibu, Kitengo cha Ununuzi na Kitengo cha Mwasiliano.
20. **Mhe. Spika**, kazi za ukaguzi wa ndani wa hesabu zimefanyika kwa ufanisi ambapo Ripoti za Ukaguzi za Julai-Septemba na Oktoba-Disemba 2013/14 zimewasilishwa kwenye Kamati ya Ukaguzi ya Wizara na kujadiliwa. Ripoti ya Januari-Machi 2014 ipo kwenye hatua ya maandalizi. Kwa upande mwingine, Kitengo cha Uhasibu kimetekeleza kazi zake za kawaida ikiwemo kutoa ufafanuzi wa Hoja za Ukaguzi wa Ndani na Hoja za Mdhimiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Aidha, ripoti ya mwaka ya upatikanaji wa fedha (Financial Statement) na taarifa za fedha za robo mwaka zimeandaliwa.
21. **Mhe. Spika**, Idara imeratibu ushiriki wa Wizara katika maadhimisho ya Sherehe za Miaka 50 ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kushiriki katika michezo, maonesho, kutayarisha "documentary" na kuandika Kitabu cha Wizara kuhusu Mafanikio yaliyopatikana katika kipindi cha miaka 50. Idara pia imesimamia uendeshaji wa Afisi kwa kufanikisha manunuzi na upatikanaji wa huduma za mawasiliano, usafiri, vitendea kazi, safari za kikazi pamoja na kuratibu kazi za ujenzi wa Jengo la Wizara.
22. **Mhe. Spika**, katika kuratibu masuala mtambuka, Idara imeendesha mafunzo maalumu kwa maafisa wa Wizara juu ya masuala yanayohusu shughuli za Watu Wenye Ulemavu, mapambano dhidi ya UKIMWI na mazingatio yake katika mipango ya kazi.

- 23. Mhe. Spika**, Idara imeratibu utekelezaji wa Ripoti ya Mahitaji ya Mafunzo kwa wafanyakazi wa Wizara (Training Needs Assessment). Mafunzo ya Usimamizi wa Raslimali Watu yalitolewa kwa Maofisa Utumishi na mafunzo ya Mawasiliano na Huduma Bora Kazini yalitolewa kwa wahudumu na wafanyakazi wengine wa taasisi za Wizara Unguja na Pemba. Hadi kufikia mwishoni mwa mwezi wa Machi, 2014 jumla ya wafanyakazi 324 wa ngazi tofauti wamepatiwa mafunzo hayo.
- 24. Mhe. Spika**, katika kuwajengea uwezo watumishi wa Idara, kwa mwaka wa fedha 2013/14, Idara imewapeleka masomoni wafanyakazi wawili katika Shahada ya Uzamivu ya Sheria na Shahada ya Raslimali Watu. Pia watumishi sita wanaendelea na masomo katika ngazi mbalimbali wakiwemo wawili wanaosomea Shahada, mmoja anayesomea Shahada ya Uzamili na watatu wanasoma Stashahada.
- 25. Mhe. Spika**, katika Mwaka 2013/14, Idara ya Uendeshaji na Utumishi iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 591,141,000.00 kwa kazi za kawaida ambapo Kati ya fedha hizo, Shilingi 338,831,00.00 kwa ajili ya mishahara na stahiki kwa watumishi na Shilingi 252,310,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia mwezi Machi, 2014 fedha zilizopatikana ni Shilingi 329,951,941.00 (56%). Kati ya fedha hizo, Shilingi 275,360,350.00 (81%) zilitumika kulipia mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 54,591,591.00 (22%) kwa matumizi mengineyo. *(Kiambatanisho Nam 1 kinahusika).*

26. Mhe. Spika, katika mwaka wa fedha wa 2014/15, Idara ya Uendeshaji na Utumishi inakusudia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuimarisha usimamizi wa kazi za uendeshaji wa Wizara;
- ii. Kusimamia na kuratibu majukumu ya rasilimali watu;
- iii. Kutekeleza kazi za utoaji wa taarifa za Wizara; na
- iv. Kuwajengea uwezo wa kiutendaji watumishi wake.

27. Mhe. Spika, ili Idara ya Uendeshaji na Utumishi iweze kutekeleza majukumu yake kwa mwaka 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu liidhinisha jumla ya Shilingi 716,160,600.00 kwa kazi za kawaida, zikiwemo Shilingi 465,722,600.00 kwa mishahara na stahiki kwa watumishi na Shilingi 250,438,000.00 kwa matumizi mengineyo.

MAHKAMA

28. Mhe. Spika, Mahkama ina jukumu la kusimamia utoaji wa haki. Katika kufanikisha jukumu hilo Mahkama imeweza kusikiliza kesi mbalimbali za madai na jinai pamoja na rufaa za Mahkama Kuu. Kwa kipindi cha Julai - Machi 2013/14 Mahkama imepokea na kusajili kesi 6,514 kutoka Mahkama zote Unguja na Pemba.

29. Mhe. Spika, katika kipindi hicho, Mahkama Kuu imepokea mashauri mapya 116. Ukijumuisha na mashauri 93, imekuwa na jumla ya mashauri 209. Mashauri 43 yametolewa uamuzi. Katika Divisheni ya Mahkama ya Kazi, yamepokelewa mashauri mapya saba na kuifanya divisheni hiyo iwe na mashauri 13 kwa

kujumuisha na mashauri sita yaliyosajiliwa kabla. Mahkama hiyo imetoa uamuzi kwa mashauri sita.

- 30. Mhe. Spika**, katika Mahkama za Mkoa, mashauri mapya 316 yamepokelewa na kufanya Mahkama hizo ziwe na jumla ya mashauri 649, kwa kujumuisha na mashauri mengine 333 yaliyosajiliwa kabla kipindi hicho. Mahkama za Mikoa zimetoea maamuzi kwa mashauri 58.
- 31. Mhe. Spika**, kwa upande mwingine, Mahkama za Wilaya zilipokea mashauri mapya 2,391 na kufikisha jumla ya mashauri 3,277 yanapojumuishwa na mashauri 866 yaliyosajiliwa kabla. Katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014, Mahkama hizo zimetoea uamuzi mashauri 1,516.
- 32. Mhe. Spika**, Mahkama za Mwanzo zilipokea mashauri mapya 2,616 na kufikisha jumla ya mashauri 3,385 yanayojumuisha mashauri 766 yaliyosajiliwa kabla. Katika kipindi cha Julai hadi Machi 2014 Mahkama hizo zimetoea uamuzi mashauri 2,128.
- 33. Mhe. Spika**, Mahkama ya Kadhi wa Rufaa imepokea mashauri mapya 38, na kuifanya iwe na jumla ya mashauri 66 yanapojumuishwa na mashauri 28 yaliyosajiliwa kabla. Mashauri 10 kati ya hayo yametolewa uamuzi. Vilevile, Mahkama za Kadhi wa Wilaya zilipokea mashauri mapya 994 na kuwa na jumla ya mashauri 1,905 yanapojumuishwa na mashauri 911 yaliyosajiliwa kabla. Mashauri 651 kati ya hayo yametolewa uamuzi.
- 34. Mhe. Spika**, Mahkama ya Rufaa ya Tanzania kwa mwaka wa fedha 2013/14 ilikuwa na idadi ya mashauri manne yaliyosalia kutoka miaka ya nyuma. Kufikia Machi 2014 Mahkama hiyo imepokea

mashauri 10 na kufikisha jumla ya mashauri 14. Hakuna shauri lililotolewa uamuzi katika kipindi hicho.

- 35. Mhe. Spika**, Mahkama ya Watoto ilianza mwaka wa fedha 2013/14 ikiwa na idadi ya mashauri 56 yaliyosalia kutoka miaka ya nyuma na kupokea mashauri mapya 23 na hivyo kufanya idadi ya mashauri kufikia 79. Aidha, katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014 Mahkama ya Watoto imetoa uamuzi kwa mashauri manne tu kutokana na kukosekana kwa mashahidi.
- 36. Mhe. Spika**, uchambuzi huo unatuonyesha kwamba kwa wastani Mahkama zetu zimeweza kutoa uamuzi kwa asilimia 47% ya kesi 9,550 ambayo ni jumla ya kesi 6,514 zilizofunguliwa kwa mwaka 2013/14 na kesi 3,036 zilizosajiliwa kabla ya kipindi hicho na kesi 4,461 zimetolewa uamuzi. (*Viambatanisho na 5a & 5b vinahusika*).
- 37. Mhe. Spika**, katika kuelimisha jamii, Mahkama imeendesha vipindi vitatu vya elimu kupitia televisheni ya ZBC. Vilevile, imefanya mikutano katika Shehia ya Kwarara na kwa Wanafunzi wa Skuli ya Sekondari ya Benbella; imeandaa kongamano la wananchi ili kutathmini utendaji wa Mahkama kwa kipindi cha miaka 50 ya Mapinduzi; na imetoa Toleo la 3 la Jarida la Mahkama na kulisambaza kwa wananchi.
- 38. Mhe. Spika**, katika kuwajengea uwezo wafanyakazi wake, Mahkama imewapatia fursa ya masomo wafanyakazi watano katika ngazi ya Cheti na Stashahada za Sheria, Utawala wa Umma na Katibu Muhtasi Unguja na Pemba. Vilevile, Mahakimu wa Unguja na Pemba wamepatiwia Semina ya Teknolojia ya Habari na Sheria; Mahakimu wapya, Makadhi na Makarani wamepatiwia

mafunzo ya namna ya uendesaji wa kesi na utoaji wa haki; na Makarani wa Mahkama Unguja na Pemba wamepatiwa mafunzo ya usimamizi wa kesi. Aidha, Mahkama imeandaa Mkutano wa Kimataifa wa Majaji na Mahakimu wa Afrika Mashariki na kutoa fursa kwa Majaji na Mahakimu wetu kubadilishana mawazo na uzoefu na Mahakimu wenzao.

- 39. Mhe. Spika,** Mahkama imeendelea kutekeleza mradi wa kuimarisha majengo yake. Majengo ya Mahkama Kuu Unguja, Mahkama ya Kadhi Mwanakwerekwe, na Mahkama ya Makunduchi yamefanyiwa matengenezo makubwa. Aidha, matayarisho ya matengenezo ya Jengo la Mahkama Kuu Chake Chake yameanza. Matengenezo hayo kwa kutayarisha michoro pamoja na makisio ya gharama za matengenezo ya jengo hilo, ambayo yanatarajiwa kufanyika katika mwaka wa fedha 2014/15.
- 40. Mhe. Spika,** katika mwaka wa fedha 2013/14, Mahkama iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 3,583,000,000.00 kwa kazi za kawaida zikiwemo Shilingi 2,350,100,000.00 kwa mishahara na stahiki, na Shilingi 1,232,900,000.00 kwa matumizi mengineyo. Jumla ya Shilingi 150, 000,000.00 ziliidhinishwa kwa kazi za Maendeleo na Shilingi 90,000,000.00 zilikadiriwa kukusanywa ili kuchangia mapato ya Serikali.
- 41. Mhe. Spika,** hadi kufikia mwezi Machi, 2014 Mahkama iliingiziwa Shilingi 3,043,785,541.00 kwa matumizi ya kazi za kawaida, zikiwemo Shilingi 2,421,625,710.00 (65%) zilitumika kulipia mishahara na stahiki za wafanyakazi na Shilingi 622,159,831.00 (51%) kwa matumizi mengineyo. Kwa kazi za maendeleo, Mahkama iliingiziwa Shilingi 130,000,000.00 (87%) kutoka

Serikalini na Shilingi 119,907,110.00(133%) zimekusanywa kuchangia mapato ya Serikali (*kiambatanisho nam. 1 & 3 kinahusika.*)

42. Mhe. Spika, katika mwaka 2014/2015 Mahkama imepanga kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kupunguza mrundikano wa kesi na kukuza upatikanaji wa haki; na
- ii. Kuyafanyia matengenezo majengo manne ya Mahkama Unguja na Pemba.

43. Mhe. Spika, ili Mahkama iweze kutekeleza malengo iliyojipanga kwa mwaka 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu liidhinishe jumla ya Shilingi 5,036,700,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 3,536,700,000.00 kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi, na Shilingi 1,500,000,000.00 kwa matumizi mengineyo. Vilevile, naomba Mahkama iidhinishiwe jumla ya Shilingi 700,000,000.00 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Aidha, Mahkama inakusudia kukusanya jumla ya Shilingi 95,000,000.00 kuchangia mapato katika Mfuko Mkuu wa Serikali.

AFISI YA MWANASHERIA MKUU ZANZIBAR

44. Mhe. Spika, jukumu la msingi la Afisi ya Mwanasheria Mkuu ni kuishauri Serikali kwa mambo ya kisheria ikiwemo kuandaa mikataba ya kitaifa na kimataifa, kutayarisha miswada ya Sheria, kusimamia mashauri ya madai kwa niaba ya Serikali na kuandaa hati na nyaraka za kisheria.

- 45. Mhe. Spika**, katika mwaka wa fedha 2013/14, Afisi ya Mwanasheria Mkuu imetayarisha Miswada sita ya Sheria ambayo imewasilishwa Baraza la Wawakilishi. (*Angalia Kiambatanisho Nam.6*) Vilevile, Afisi imeandaa na kuchapisha kanuni 20 za sheria mbalimbali, matangazo 41 ya kisheria (Legal Notice) na imesimamia mikataba 24 kwa ajili ya Wizara na Taasisi za Serikali. Wakati huo huo, Afisi inaendelea kusimamia kesi 45 za madai zilizofunguliwa dhidi ya Serikali. Katika kuimarisha usimamizi wa kesi hizo Afisi imewateua baadhi ya wanasheria kutoka katika taasisi mbalimbali ili kumuwakilisha Mwanasheria Mkuu kusimamia kesi zinazohusu taasisi zao.
- 46. Mhe. Spika**, Afisi ya Mwanasheria Mkuu iliandesha Warsha juu ya Sheria ya Usafishaji wa Fedha Haramu, Semina juu ya Sheria ya Bahari kwa Makatibu Wakuu na Semina kwa Wanasheria wa Taasisi za Serikali kuhusu Sheria ya Kuanzishwa kwa Afisi ya Mwanasheria Mkuu kwa watendaji wa taasisi za Serikali. Mafunzo hayo yalilenga kutoa elimu juu ya masuala mbalimbali yenye umuhimu kwa wakati huu.
- 47. Mhe. Spika**, katika kutekeleza masharti ya Sheria ya Afisi ya Mwanasheria Mkuu Nam. 6/2013, Afisi ya Mwanasheria Mkuu imeanzisha vitengo vya Usimamizi wa Mikataba; Usimamizi wa Kesi; Uandishi wa Sheria; Maendeleo ya Afisi na Wafanyakazi; na Utawala. Vilevile, Afisi imeteua wasimamizi wa vitengo hivyo. Kuanzishwa kwa vitengo hivyo vitano kunakamilisha muundo wa Afisi ya Mwanasheria Mkuu na kuiwezesha kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi zaidi.
- 48. Mhe. Spika**, tunaheshima kulijulisha Baraza lako tukufu kwamba kazi ya ujenzi wa Afisi ya Mwanasheria Mkuu imekamilika na

jengo hilo lilifunguliwa wakati wa sherehe za kuadhimisha miaka 50 ya Mapinduzi ya Zanzibar. Jengo hilo liko eneo la Mazizini, jirani na Afisi ya Mufti. Kwa upande mwingine, Afisi ya Mwanasheria Mkuu imeendelea kuwasomesha Watendaji wake ambapo wafanyakazi watano wamepatiwa mafunzo katika kiwango cha LLB, BA na Stashahada. Aidha, Afisi iliandaa mafunzo kwa watendaji juu ya utekelezaji wa majukumu yao ya kazi.

49. Mhe. Spika, kwa mwaka wa fedha 2013/14 Afisi ya Mwanasheria Mkuu iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 919,000,000.00 zikiwemo Shilingi 245,400,000.00 za mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 673,600,000.00 kwa matumizi mengineyo. Kufikia Machi 2014, jumla ya Shilingi 317,918,200.00 (99%) zilipatikana kwa ajili ya mishahara na Shilingi 290,376,702.00 (52%) kwa matumizi mengineyo. *(kiambatanisho nam. 1 kinahusika).*

50. Mhe. Spika, katika mwaka 2014/15, Afisi ya Mwanasheria Mkuu inakusudia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuandaa na kuwasilisha Baraza la Wawakilishi Miswada ya Sheria ya Hati ya Uwakala, Sheria ya Wasimamizi wa Amana na Wasii, Sheria ya Tafsiri na Masharti ya Jumla, na Sheria ya Kusimamia Hundi;
- ii. Kuziweka pamoja na kuzichapisha sheria za Zanzibar za mwaka 1980 – 2010;
- iii. Kukamilisha kazi ya kukusanya na kuyaweka pamoja Magazeti Rasmi ya Serikali kutoka 1910 hadi 1963; na

- iv. Kutoa elimu kwa umma, kuijengea uwezo Afisi na kuimarisha uwezo wa watendaji.

51. Mhe. Spika, ili Afisi ya Mwanasheria Mkuu iweze kutekeleza majukumu yake katika mwaka wa fedha 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya Shilingi 999,300,000.00 kwa kazi za kawaida zikiwemo Shilingi 461,899,000.00 za mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 537,401,000.00 za matumizi mengineyo.

TUME YA KUREKEBISHA SHERIA

52. Mhe. Spika, Tume ya Kurekebisha Sheria Zanzibar ina jukumu la kuzifanyia mapitio Sheria za Zanzibar na kupendekeza marekebisho yake. Utekelezaji wa jukumu hilo unahusisha utafiti na kuwashirikisha wananchi katika hatua za awali hadi hatua za kupendekeza marekebisho ya sheria zinazohusika. Tume pia inatoa elimu kwa umma juu ya Sheria za Zanzibar ili wananchi waweze kuelewa haki na wajibu wao.

53. Mhe. Spika, katika kipindi kifupi tangu kuimarishwa upya kwa Tume, sheria tano zifuatazo zimefanyiwa mapitio:- Sheria ya Ushahidi Sura ya 5/1917, Sheria ya Vileo Sura ya 163, Sheria ya Rasilimali Mifugo Nam. 11/1999, Sheria ya Tume ya Kurekebisha Sheria Nam 16/1986 na Sheria ya Usafirishaji Bidhaa kwa njia ya bahari Sura ya 155/1926. Aidha, Tume imefanya utafiti na kubainisha sheria 34 ambazo hazina utata, sheria 61 zisizotumika na zilizopitwa na wakati, na sheria 120 zilizofutwa. Utafiti huu

umeiwezesha Tume kupanga utaratibu mzuri wa mapitio ya sheria.

- 54. Mhe. Spika**, kwa mwaka 2013/14, Tume imepanga kufanya mapitio ya sheria 4, ambazo ni Sheria ya Mwenendo wa Makosa ya Jinai Na 7 ya 2004, “Limitation Decree” Sura ya 12 ya 1917, “The Legal Practitioners Decree” Sura ya 28 ya 1941 na “The Notaries Public Decree” Sura ya 29 ya 1948. Tume imezifanyia utafiti sheria hizo kwa kufanya uwiano na sheria za wenzetu, kwa kuzingatia mabadiliko ya kisiasa, kiuchumi, kijamii na mazingira ya Zanzibar. Kupitia utafiti huo, Tume imegundua vikwazo viliopo katika utekelezaji wa sheria hizo na hatua iliyobakia ni kupata maoni ya wananchi ili iweze kuandaa ripoti ya mwisho.
- 55. Mhe. Spika**, Tume imetayarisha na kurusha vipindi 10 vya redio na 10 vya televisheni ili kutoa elimu kwa umma kuhusu matumuzi ya Sheria za Zanzibar. Aidha, Tume imefanya Semina kuhusu mapitio ya Sheria kwa Mahakimu, Mawakili wa kujitegemea, Wanasheria wa Serikali, Askari Polisi, Viongozi wa Dini, Walimu, Wanafunzi, na Asasi za Kiraia.
- 56. Mhe. Spika**, katika kujiimarisha kimataifa, Tume inaendelea kuwa mwanachama wa Tume za Kurekebisha Sheria wa Afrika Mashariki, Kusini na Kati (ALRAESA) na Umoja wa Tume za Kurekebisha Sheria wa Jumuiya ya Madola (CALRAs). Vilevile, Tume inaendelea kuimarisha ushirikiano na taasisi zilizo katika nchi mbalimbali kama vile Uganda, Uingereza na India, ili iweze kujifunza kutoka kwao.
- 57. Mhe. Spika**, takriban kwa kipindi cha miaka miwili na nusu Tume ilikuwa ikihangaika na makaazi ya kudumu. Hivi sasa Tume

imefarajika kwa kupatiwa jengo lilokuwa Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali. Hii ni hatua nzuri iliyoleta utulivu wa kufanya kazi na kuchangia maendeleo ya nchi.

- 58. Mhe. Spika,** Tume imewapatia mafunzo ya ndani na nje ya nchi watendaji wake wanne katika kada tofauti kama ifuatavyo:- wafanyakazi watatu wamepata mafunzo ya muda mafupi ya Utafiti na Uandishi wa Sheria na mafunzo ya Uongozi na Utawala nchini Afrika ya Kusini na India. Mfanyakazi mmoja amepatiwa mafunzo ya Cheti ya Uhifadhi na Uwekaji Kumbukumbu katika Chuo cha Utumishi wa Umma. Aidha, wafanyakazi watatu wanaendelea na mafunzo ya muda mrefu nchini katika kada ya Uhasibu, Kompyuta na Ukatibu Muhtasi.
- 59. Mhe. Spika,** katika mwaka wa fedha 2013/14, Tume ya Kurekebisha Sheria iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 483,000,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 147,000,000.00 kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 336,000,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia Machi 2014 Shilingi 212,278,735.00 (44%) zilipatikana, zikiwemo Shilingi 113,153,750.00 (77%) kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 99,124,985.00 (30%) kwa matumizi mengineyo.
- 60. Mhe. Spika,** kwa mwaka wa fedha 2014/15, Tume imepanga kutekeleza majukumu yafuatayo:-
- i. Kuzifanyia mapitio Sheria za Zanzibar zifuatazo:- “The Succession Decree” sura ya 21/1917, “The External Probates Decree” Sura ya 22/1918, The Vagrancy Decree

Sura ya 21/1962 na Sheria ya Utalii Nam 6 ya 2009 kama ilivyorekibishwa na sheria Nam 7/2012;

- ii. Kutoa elimu kwa Umma; na
- iii. Kuimarisha utendaji wa kazi za Tume.

61. Mhe. Spika, ili kuiwezesha Tume ya Kurekebisha Sheria itekeleze majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2014/2015, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya Shilingi 497,800,000.00 kwa kazi za kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 157,900,000.00 kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 339,900,000.00 kwa matumizi mengineyo.

AFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA

62. Mhe. Spika, Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka ina jukumu la Usimamizi wa Mashtaka ya Jinai Zanzibar, isipokuwa katika Mahkama za Kijeshi.

63. Mhe. Spika, Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kwa mwaka wa fedha 2013/14 imeendelea kusimamia kesi za jinai na kutoa ushauri wa kisheria kwa Jeshi la Polisi na taasisi mbalimbali za Serikali pamoja na raia. Katika kipindi cha Januari hadi Machi 2014 jumla ya Kesi za Jinai 1,522 zimefunguliwa katika Mahkama za Zanzibar katika ngazi tofauti. Kati ya kesi hizo, kesi 621 zimeshatolewa uamuzi na kesi 901 zinaendelea katika Mahkama mbalimbali kwa hatua tofauti. Aidha, majalada ya uchunguzi wa jinai 108 kutoka Jeshi la Polisi yamepokelewa na kufanyiwa kazi. Jumla ya kesi za jinai za rufaa 49 zimesimamiwa na Afisi katika Mahkama mbalimbali na zimetolewa uamuzi. Vilevile,

malalamiko 83 kutoka kwa wananchi yamepokelewa na kupatiwa ufumbuzi.

- 64. Mhe. Spika,** katika mwaka 2013/14 Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka ilipanga kuimarisha na kuendeleza uendeshaji wa Mashtaka Kiraia kwenye Wilaya ambazo bado hazijafikiwa na huduma hiyo. Katika kutekeleza azma hiyo, Afisi imeajiri Wanasheria watano wapya na imetekeleza mradi wa kuwapatia nyumba za makaazi Waendesha Mashtaka watakaofanya kazi katika Mahkama za Makunduchi, Mwera na Mkokotoni.
- 65. Mhe. Spika,** kazi ya Uendeshaji wa Mashtaka inahitaji mashirikiano baina ya Taasisi zinazosimamia haki za jinai. Afisi imeongeza ushirikiano na Jeshi la Polisi, Mahkama, Mawakili wa Utetezi na Jamii kwa ujumla na imeweza kuandaa mikutano 10 inayohusisha Waendesha Mashtaka na Wapelelezi.
- 66. Mhe. Spika,** katika jitihada za kuendeleza taaluma zinazohusu uwanja wa sheria, Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka, kupitia Kituo cha Mafunzo na Utafiti wa Sheria, inaendelea kutoa mafunzo ya Usimamizi wa Sheria kwa watendaji mbalimbali wa Serikali na taasisi binafsi wakiwemo Wanasheria. Miongoni mwa mafunzo yaliyotolewa ni Uandishi wa Sheria (Legislative Drafting) na Usimamizi wa Sheria ya Wafanyakazi wa Umma (Public Service Law Training). Katika kipindi cha mwaka 2014/15 Kituo kinatarajia kutoa mafunzo ya Stashahada ya Kawaida, Stashahada ya Sheria pamoja na Cheti. Mafunzo hayo yanatarajiwa kuanza rasmi mwezi Julai mwaka 2014. Pia Kituo kinatarajia kutoa mafunzo juu ya Uchunguzi, Usimamizi na Uendeshaji wa Mashtaka ya Rushwa na Uhujumu Uchumi.

- 67. Mhe. Spika,** Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka imeendelea na hatua ya kutoa elimu kwa umma kuhusu masuala mbali mbali ya haki za jinai kwa lengo la kuelimisha jamii. Afisi imechapisha na kusambaza Toleo la 11 la Jarida la Shahidi na maandalizi ya Toleo la 12 yanaendelea. Katika kipindi hicho, vipindi vinane vya redio vimerushwa hewani. Katika kukuza uwezo wa Afisi kiutendaji, jumla ya wafanyakazi 34 wamepatiwa mafunzo katika nyanja mbalimbali zikiwemo Sheria, Utawala na Maktaba.
- 68. Mhe. Spika,** katika mwaka wa fedha 2013/14 Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 1,103,000,000.00 kwa kazi za kawaida, ambapo Shilingi 612,000,000.00 ni kwa malipo ya mishahara na stahiki za wafanyakazi na Shilingi 491,000,000.00 kwa matumizi mengineyo. Pia Afisi iliidhinishiwa Shilingi 150,000,000.00 kwa kazi za maendeleo na Shilingi 80,000,000.00 za ruzuku. Hadi kufikia mwezi wa Machi 2014, fedha zilizopatikana kwa kazi za kawaida ni Shilingi 814,303,150.00 (74%). Kati ya fedha hizo, Shilingi 560,003,150.00 (92%) ni kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 254,300,000.00 (52%) kwa matumizi mengineyo. Kwa upande wa kazi za maendeleo, zilipatikana jumla ya Shilingi 150,000,000.00 (100%) na Shilingi 67,500,000.00 (84%) zimepatikana kwa ajili ya ruzuku. *(kiambatanisho nam. 1 kinahusika).*
- 69. Mhe. Spika,** kwa mwaka wa fedha 2014/15 Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka imejiwekea malengo yafuatayo:-
- i. Kuendelea na Uendeshaji Mashtaka Kiraia;
 - ii. Kukuza na kuimarisha kazi za Uendeshaji Mashtaka; na
 - iii. Kukuza uwezo wa rasilimali watu.

70. Mhe. Spika, ili Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka iweze kufanikisha utekelezaji wa majukumu na malengo yake kwa mwaka wa fedha 2014/2015, naliomba Baraza lako tukufu llidhinishe jumla ya Shilingi 1,288,500,000.00 kwa matumizi ya kazi za kawaida, zikiwemo Shilingi 871,900,000.00 za mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 416,600,000.00 za matumizi mengineyo. Vilevile, naliomba Baraza liidhinishe Shilingi 200,000,000.00 kwa ajili ya kazi za maendeleo na Shilingi 77,500,000.00 kwa ajili ya ruzuku ya kukiendeleza Kituo cha Mafunzo na Utafiti wa Sheria.

AFISI YA MUFTI WA ZANZIBAR

71. Mhe. Spika, Afisi ya Mufti wa Zanzibar ina dhamana kisheria ya kuratibu na kusimamia shughuli za Kiislamu, ikiwemo kutoa fatwa na kusimamia miongozo kuhusu masuala ya kidini.

72. Mhe. Spika, kwa mwaka wa fedha wa 2013/14, Afisi ya Mufti imetekeleza malengo yake ikiwemo kufanya Mikutano ya Baraza la Maulamaa, Kuratibu na kusimamia Kamati ya Kitaifa ya kuthibitisha kuandama kwa Mwezi, Kufanya ziara za Misikiti na Vyuo vya Qur-ani, kujibu maswali ya wananchi, kutatua migogoro ya kidini pamoja na kuhamasisha amani na utulivu.

73. Mhe. Spika, katika kuimarisha uratibu wa shughuli za kidini, jumla ya vyuo vya Qur-ani 44 na misikiti 21 vimetembelewa Unguja na Pemba, kwa lengo la kushauriana juu ya maendeleo ya taasisi hizo. Vilevile Misikiti 60 na Vyuo 173 vya Qur-ani vimesajiliwa. Katika juhudi za kupata takwimu sahihi za misikiti

na vyuo vya Qur-ani, Afisi ya Mufti imeandaa utaratibu wa kugawa fomu kwa Masheha kupitia kwa Wakuu wa Wilaya za Unguja ili wazijaze. Fomu hizo zinaendelea kukusanywa. Kazi hiyo pia itafanyika Pemba.

- 74. Mhe. Spika,** Afisi ya Mufti imeendelea kutoa elimu kwa umma. Jumla ya masuala 166 yamejibiwa kupitia ZBC Redio. Aidha, vipindi 26 vya nasaha na mawaidha ya dini vimetolewa. Vipindi hivyo zaidi vilihusu mambo yanayoathiri jamii yakiwemo masuala ya ndoa na talaka, mmong'onyoko wa maadili katika jamii, udhalilishaji wa kijinsia na ubakaji. Aidha, Afisi inaendelea kuimarisha Maktaba ya Kiislamu kwa kuiongezea vitabu.
- 75. Mhe. Spika,** Baraza la Maulamaa ni chombo chenye jukumu la kumsaidia Mheshimiwa Mufti kutoa fatwa kitaalamu zaidi. Kwa kipindi cha Julai - Machi 2013/14, Baraza hilo limekutana mara moja na kuzungumzia, pamoja na mambo mengine, masuala ya ubakaji.
- 76. Mhe. Spika,** kazi nyengine inayofanywa na Afisi ya Mufti ni kusimamia Kamati ya Kitaifa ya Kuthibitisha Kuandama kwa Mwezi ili iweze kutoa taarifa kwa wakati. Kamati imefanya vikao vitatu na kutoa taarifa za kuandama kwa mwezi. Wakati huo huo, Afisi ya Mufti kwa kushirikiana na Kamati ya Zafa ya Kitaifa na Jumuiya ya Miladunnabii, iliandaa sherehe za kuukaribisha mwaka mpya wa Kiislamu 1435 Hijriya na kusherehekea kuzaliwa kwa Mtume Muhammad (S.A.W).
- 77. Mhe. Spika,** katika kuweka utulivu ndani ya jamii, kwa mwaka 2013/14 Afisi ya Mufti imepokea migogoro ya ndoa 83 ambapo migogoro 80 kati ya hiyo imepatiwa ufumbuzi na mitatu

imepelekwa mahakamani. Aidha, Afisi imepokea migogoro 13 ya misikiti. Kati ya migogoro hiyo, 12 imetatuliwa na mmoja umepolekwa Mahkamani. Katika kupunguza migogoro hiyo, Afisi ya Mufti imekuwa ikifanya ziara na mikutano kwenye misikiti mbalimbali ili kutoa maelekezo juu ya njia bora za uendeshaji wa misikiti na kuondoa migogoro.

- 78. Mhe. Spika,** Afisi ya Mufti kwa kushirikiana na *World Islamic Call Society* kutoka Libya ilifanya mkutano uliojumisha Maimamu 150 kutoka Wilaya zote za Unguja, kwa lengo la kuhamasisha maelewano baina ya waumini na kuondoa migogoro. Vilevile, Afisi ya Mufti kwa kushirikiana na Kituo cha Kiislamu cha Misri kilichopo Dar es Salaam, imefanya mkutano kwa Masheikh, Maulamaa, Maimamu, Walimu wa Madrassa na Waumini kwa ujumla, kwa lengo la kukumbushana na kuhimizana umuhimu wa kuepuka migogoro misikitini na katika jamii. Mkutano kama huo unategemewa kufanyika Pemba hapo baadae.
- 79. Mhe. Spika,** mashirikiano mema na viongozi wa dini wa ndani na nje ni msingi wa kukuza undugu na maendeleo ya waumini na dini yao. Kwa mwaka wa fedha 2013/14, Afisi imepokea wageni kutoka nchi mbalimbali, wakiwemo Mheshimiwa Mufti wa Oman, Mufti wa Burundi na Mashekhe wawili kutoka Taasisi ya Sultan Qaboos ya Kituo cha Utamaduni na Sayansi.
- 80. Mhe. Spika,** katika kuendeleza mashirikiano ya kidini, kikao kimoja kilifanyika baina ya viongozi wa Dini ya Kiislamu wakiongozwa na Mufti wa Zanzibar na viongozi wa Dini ya Kikristo waliopo Zanzibar wakiongozwa na Askofu Shao, ili kuhamasisha ushirikiano na kuvumiliana kidini.

- 81. Mhe. Spika**, ili kujiimarisha kitaaluma, Afisi ya Mufti kwa mwaka wa fedha 2013/14, imewapeleka masomoni wafanyakazi wawili katika ngazi ya Shahada na Stashahada.
- 82. Mhe. Spika**, katika kipindi cha mwaka wa fedha 2013/14, Afisi ya Mufti iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 485,666,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 302,639,000.00 zilitengwa kwa mishahara na stahiki za watumishi, na Shilingi 183,027,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia Machi 2014, jumla ya Shilingi 255,574,206.00 (53%) zilizopatikana. Kati ya fedha hizo, Shilingi 222,616,160.00 (74%) zimetumika kulipia mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 62,958,046 (34%) kwa ajili ya matumizi mengineyo. *(kiambatanisho Nam.1 kinahusika.)*
- 83. Mhe. Spika**, katika kipindi cha mwaka wa fedha 2014/15, Afisi ya Mufti imejipangia kutekeleza malengo yafuatayo:-
- i. Kuimarisha shughuli za dini;
 - ii. Kuimarisha Afisi Kitaaluma; na
 - iii. Kuimarisha shughuli za Utawala.
- 84. Mhe. Spika**, ili kuiwezesha Afisi ya Mufti wa Zanzibar itekeleze majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2014/2015, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya Shilingi 500,609,400.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 367,544,400.00 kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 133,065,000.00 kwa matumizi mengineyo.

WAKALA WA USAJILI BIASHARA NA MALI

- 85. Mhe. Spika,** Afisi ya Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali ‘*Business and Property Registration Agency*’ (BPRA) ina jukumu la kufanya usajili wa biashara, hati za mali za ubunifu, pamoja na usajili wa nyaraka mbalimbali zinazowahusu wananchi na wageni wanaofanya shughuli zao Zanzibar.
- 86. Mhe. Spika,** katika mwaka wa fedha wa 2013/14, Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali ilipanga kutekeleza malengo yafuatayo:- Kuimarisha mazingira ya kazi kwa ajili ya kutoa huduma bora; kuandaa kanuni za sheria za Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali; kufanya Usajili wa Taasisi za Biashara na Usajili wa Dhamana za Mali zinazohamishika; na kuendelea na uwekaji wa mifumo ya kisasa ya usajili.
- 87. Mhe. Spika,** kwa kipindi cha Julai - Machi 2013/14 BPRA imesajili Kampuni 160, Majina ya Biashara 280, Alama za Biashara 430, Nyaraka 528 na Jumuiya za kiraia 67. Kimsingi, kazi za BPRA zinalenga kwenye utekelezaji na usimamizi wa sheria na haki mbalimbali za wananchi kwa kutoa huduma za usajili kwa mujibu wa sheria.
- 88. Mhe. Spika,** kwa kuzingatia mabadiliko mbalimbali yanayotokea ulimwenguni, BPRA inaendelea kuimarisha miundombinu ya usajili ili kuleta ufanisi katika kutekeleza majukumu yake. Vilevile, Afisi imekamilisha rasimu ya Kanuni za Sheria ya Tasnia za Mali za Ubunifu kwa kushirikiana na Shirika la Umoja wa Mataifa la Mali za Ubunifu Ulimwenguni “*World Intellectual Property Organization*” (WIPO) na Shirika la Mali za Ubunifu la Afrika “*Africa Regional Intellectual Property Organization (ARIPO)*.”

Aidha, BPRA kwa kushirikiana na Shirika la Mali Ubunifu Ulimwenguni (WIPO) wametayarisha rasimu ya Sera ya Mali za Ubunifu Zanzibar. Rasimu hiyo imetumwa WIPO kwa kufanyiwa mapitio na baadae kurudishwa serikalini kwa hatua za kuikamilisha. Vilevile, Afisi imekamilisha marekebisho na tafsiri ya Sheria ya Usajili wa Kampuni. Sheria hiyo tayari imeshapitishwa na Baraza hili.

89. Mhe. Spika, katika kuwajengea uwezo wa kiutendaji wafanyakazi wake, BPRA inaendelea kusomesha wafanyakazi wanne katika ngazi ya Shahada; Stashahada ya Ugavi na Manunuzi; Shahada ya Takwimu na Shahada ya Uzamili ya Sheria. Aidha, wafanyakazi watatu wamepata mafunzo ya muda mfupi ya mchakato wa kubuni biashara kwa nchi za Afrika; mafunzo ya kikanda ya Utawala na Usajili wa Alama za Biashara na Mali za Ubunifu na mafunzo ya Ulinzi wa Kijiografia kwa Viashiria vya Mali Bunifu yaliyofanyika nchini Zimbabwe.

90. Mhe. Spika, katika kipindi cha mwaka wa fedha 2013/14, BPRA iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 289,006,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 139,008,000.00 zilitengwa kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 149,998,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia mwezi wa Machi, 2014 fedha zilizopatikana ni Shilingi 146,499,400.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 105,016,400.00 (76%) zilitumika kulipa mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 41,483,000.00 (31%) kwa matumizi mengineyo. Aidha, Shilingi 100,000,000.00 ziliidhinishwa kutoka Serikalini kwa ajili ya shughuli za maendeleo. Hadi kufikia Machi 2014 fedha zilizopatikana ni Shilingi 25,680,000.00 (26%). Vilevile, Afisi ilikadiriwa kukusanya

Shilingi 125,700,000.00. Hadi kufikia Machi 2014, iliweza kukusanya Shilingi 97,695,170.00 (78%). (*viambatanisho nam. 1,3&4 vinahusika*).

91. Mhe. Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015, Wakala wa Usajili Biashara na Mali imedhamiria kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuimarisha utoaji wa huduma za usajili wa biashara na mali na usimamizi wa tasnia za mali ubunifu; na
- ii. Kujengea uwezo Afisi kiutendaji.

92. Mhe. Spika, ili kuiwezesha Afisi itekeleze majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya Shilingi 313,312,400.00 kwa kazi za kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 170,234,400.00 ni kwa mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 143,078,000.00 ni kwa matumizi mengineyo. Aidha, Afisi inakusudia kukusanya jumla ya Shilingi 126,494,000.00 kuchangia mapato katika Mfuko Mkuu wa Serikali.

AFISI YA MRAJIS WA VIZAZI NA VIFO

93. Mhe. Spika, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo (AMVV) ina dhima kisheria ya kusajili Vizazi na Vifo pamoja na kutunza kumbukumbu zinazotokana na usajili huo. Afisi hii pia inawajibika kuishauri Serikali kuhusu masuala ya Usajili wa Vizazi na Vifo, kutoa mafunzo yanayohusiana na usajili kwa watendaji na wakala wa usajili pamoja na kuelimisha jamii kuhusu masuala ya usajili wa vizazi na vifo.

- 94. Mhe. Spika**, kwa mwaka 2013/14, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo imesajili vizazi 36,826 ambapo wanawake ni 18,303 na wanaume ni 18,523. Pia Afisi imesajili vifo 2,228; wakiwemo wanaume 1,200 na wanawake 1,028. Kutokana na takwimu hizo ni wazi kwamba uandikishwaji wa vifo ni mdogo. Hali hiyo inatokana na mwamko mdogo wa jamii kuhusu umuhimu wa kufanya usajili wa vifo. Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo inaendelea na utaratibu wa kuhamasisha jamii kuhusu umuhimu wa usajili wa vizazi na vifo. Pia, nawashauri Wajumbe wa Baraza lako tukufu kusaidia kuendeleza juhudi za kuelimisha wananchi katika maeneo yao.
- 95. Mhe. Spika**, Afisi pia inaendelea na marekebisho ya mfumo wa usajili ili kuachana na usajili wa *manual* na kuelekea kwenye usajili wa kompyuta. Hivi sasa Afisi inafanya majaribio ya mfumo huo katika Wilaya ya Magharibi Unguja kwa kutumia fomu mpya. Tayari Afisi imetoa mafunzo ya kujaza fomu mpya za kizazi, kifo na kizazi mfu kwa Masheha, Makatibu Sheha pamoja na wauguzi. Baada ya kazi hiyo, itafuata hatua ya kuingiza taarifa za miaka ya nyuma kwenye kompyuta, kutoa mafunzo kwa mawakala wa usajili kwenye Wilaya zilizobakia na kuihamasisha jamii kupitia vyombo vya habari. Jitihada hizi zitakapokamilika zitasaidia upatikanaji wa kumbukumbu na vyeti kwa njia rahisi na ya haraka.
- 96. Mhe. Spika**, katika maandalizi ya mfumo mpya wa usajili, Afisi tayari imekamilisha ukarabati wa Afisi nne za Usajili za Wilaya za Unguja na Wilaya tatu za Pemba. Afisi hizo ni za Wilaya ya Mkoani, Chakechake, Micheweni, Kaskazini “A, Kaskazini “B”,

Kati na Kusini. Lengo letu hivi sasa ni kukamilisha Wilaya zilizobaki.

- 97. Mhe. Spika**, katika kujimarisha kiutendaji, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo imempatia mfanyakazi mmoja mafunzo ya Stashahada ya Utunzaji na Uhifadhi wa Nyaraka na watumishi wanne wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi ya maadili ya utumishi katika Chuo cha Utawala wa Umma. Aidha, Afisi kwa kushirikiana na Afisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali, imewapatia mafunzo mafupi wafanyakazi wake wanne nchini Afrika ya Kusini, ili kuwaongezea ujuzi katika kuimarisha usajili wa vizazi, vifo, ndoa, talaka.
- 98. Mhe. Spika**, katika kipindi cha mwaka wa fedha 2013/14, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo iliidhinishiwa jumla ya Shilingi 353,460,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 145,221,000.00 zilitengwa kwa ajili ya kulipia mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 208,239,000.00 kwa ajili ya matumizi mengineyo. Hadi kufikia Machi 2014, fedha zilizopatikana kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi ni Shilingi 93,676,500.00 (65%) na Shilingi 30,532,000.00 (18%) kwa matumizi mengineyo. Aidha, jumla ya Shilingi 300,000,000.00 ziliidhinishwa kwa ajili ya shughuli za maendeleo kutoka Serikalini na zilizopatikana ni Shilingi 61,570,000.00 (21%). Afisi pia ilikadiriwa kukusanya mapato ya Shilingi 219,300,000.00. Kufikia Machi 2014, jumla ya Shilingi 126,491,500.00 (58%) zilikusanywa. *(kiambatanisho nam 3 kinahusika).*

99. Mhe. Spika, katika kipindi cha mwaka wa fedha 2014/15, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo inakusudia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuimarisha ufanisi katika utoaji wa huduma za usajili;
- ii. Kuimarisha mazingira ya Afisi na Utawala; na
- iii. Kujenga uwezo wa wafanyakazi kitaaluma.

100. Mhe. Spika, ili Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo iweze kutekeleza majukumu yake ya kwa mwaka 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya Shilingi 418,283,000.00 kwa matumizi ya kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 232,923,000.00 zitumike kulipia mishahara na stahiki na Shilingi 185,360,000.00, kwa matumizi mengineyo. Vilevile, naliomba Baraza lako liidhinisha matumizi ya Shilingi 50,000,000.00 kwa kazi za maendeleo. Aidha, Afisi ya Mrajis wa Vizazi na Vifo inakadiria kukusanya mapato ya Shilingi 221,000,000.00 kuchangia Mfuko Mkuu wa Hazina.

AFISI YA MSAJILI WA HAKIMILIKI

101. Mhe. Spika, Afisi ya Msajili wa Hakimiliki Zanzibar ina dhima kisheria ya kuhakikisha hadhi na maslahi ya wabunifu wa Zanzibar zinaimarika kwa kuthaminiwa na kupatiwa malipo yanayotokana na matumizi ya kazi zao kibiashara. Afisi pia ina jukumu la kusajili kazi za hakimiliki, kutoa leseni kwa matumizi halali ya kazi hizo kwa watumiaji kibiashara, pamoja na kukusanya na kugawa mirabaha kwa wasanii na wabunifu ambao kazi zao zimetumika katika maeneo mbalimbali kibiashara.

Vilevile, Afisi hii inawajibika kutoa taaluma kwa wabunifu, watumiaji wa kazi za ubunifu na hakimiliki na jamii, ili kuelewa matumizi halali na thamani ya hakimiliki kibiashara.

102.Mhe. Spika, kwa kipindi cha Julai- Machi, 2013/2014, Afisi ya Msajili wa Hakimiliki imeingiza taarifa za kazi za usajili na uhifadhi wa kumbukumbu katika mfumo wa WIPOCOS (*WIPO Software for Collective Management Organization*), ambapo jumla ya kazi 140 za hakimiliki zilisajiliwa. Idadi hiyo inafanya jumla ya kazi zote za hakimiliki zilizosajiliwa kufikia 2,118. (*kiambatanisho Nam. 8 kinahusika*).

103.Mhe. Spika, kwa mara ya kwanza tangu Afisi ya Msajili wa Hakimiliki ianzishwe, imefanikiwa kugawa fedha za mirabaha zinazokusanywa kutokana na matumizi ya kazi za sanaa na ubunifu. Ugawaji huo ulisimamiwa na Kamati maalum ya ugawaji wa mirabaha. Jumla ya Shilingi 37,648,000.00 zilizokusanywa katika kipindi cha miaka mitatu kuanzia mwaka 2010, ziligawiwa kwa wabunifu na wasanii 726. Kati ya waliofaidika ni vikundi vitatu vya taarab, viwili vya muziki wa kizazi kipya, 12 vya maigizo na filamu, wamiliki wa kasida na mawaidha pamoja na wabunifu mmoja mmoja. Katika mgao huo mbunifu aliyepata kiwango cha juu ni shilingi 560,000.00 na kiwango cha chini kilikuwa shilingi 7,000.00. Hamasa iliyopatikana baada ya ugawaji mirabaha imepelekea kazi nyengine mpya 91 kusajiliwa.

104.Mhe. Spika, katika jitihada za kupunguza uhalifu na uharamia wa kazi za hakimiliki, Afisi ilifanya ukaguzi katika maeneo mbalimbali ya wakodishaji na wauzaji wa kazi hizo pamoja na mahoteli. Vilevile, Afisi imesambaza hati za madai na barua za ukumbusho

wa malipo ya mirabaha kwa watumiaji wa kazi za Hakimiliki, ili kuiwezesha Afisi kufanya mgao kwa wakati. Hata hivyo, bado kuna ugumu wa ulipaji wa mirabaha na Afisi inaendelea kuchukua juhudi za kuelimisha jamii kuhusu umuhimu wa kulipa.

105. Mhe. Spika, hatua nyengine iliyochukuliwa kupambana na uhalifu wa kazi za hakimiliki ni kuangamiza picha na vinasasauti vya kielektroniki vilivyokamatwa. Afisi ya Msajili wa Hakimiliki kwa kushirikiana na Jeshi la Polisi na Idara ya Mazingira, imeangamiza jumla ya nakala haramu 6,525 za CD na DVD zilizokamatwa. Vilevile, Afisi imeendelea kufanya utafiti kwa watumiaji wa kazi za hakimiliki kibiashara, ili kugundua watumiaji wasio na leseni ya hakimiliki. Utafiti huo pia umebainisha kuwa kuna kiasi kikubwa cha usambazaji wa vinasasauti na picha vya kielektroniki vinavyokiuka maadili.

106. Mhe. Spika, ili kupata taarifa sahihi juu ya kazi zilizotumika na zenye kutoa mwelekeo wa ugawaji mirabaha kwa wahusika, Afisi iliendelea kusambaza fomu za marejesho ya kazi za hakimiliki (log sheets) kwa vituo vyote vya utangazaji vya umma na binafsi. Aidha, Afisi inaendelea kutatua migogoro inayojitokeza ya wabunifu na kutoa ushauri wa kisheria, pamoja na kuandaa na kupitia mikataba ya wamiliki na watumiaji wa kazi za hakimiliki kibiashara.

107. Mhe. Spika, Afisi kwa kushirikiana na Shirika la Utangazaji Zanzibar imeendelea kuwaelimisha watumiaji na wamiliki wa kazi za Hakimiliki juu ya haki za wabunifu na wasanii. Hadi kufikia Machi 2014, vipindi 11 vilitayarishwa na kurushwa hewani, vikiwemo vipindi saba vya televisheni na vinne vya redio. Vilevile,

Afisi imetoa elimu ya ana kwa ana kwa wanafunzi wa Vyuo Vikuu vya Zanzibar wanaofanya utafiti.

108.Mhe. Spika, katika kujiimarisha kiutendaji, Afisi imewapeleka wafanyakazi wake wawili nchini Botswana na Malawi kwa mafunzo ya ugawaji wa mirabaha na mafunzo ya mbinu za upatanishi. Wafanyakazi wengine walipatiwa mafunzo ndani ya nchi kuhusu mbinu za ukusanyaji wa mirabaha na utoaji wa leseni, kwa watumiaji wa kazi za Hakimiliki kibiashara.

109.Mhe. Spika, Afisi inakabiliwa na changamoto nyingi ikiwemo uelewa mdogo wa jamii na taasisi za Serikali, juu ya umiliki wa Hakimiliki na mipaka ya uhalali wa matumizi ya kazi za Hakimiliki pamoja na mchango wa Hakimiliki kwa uchumi.

110.Mhe. Spika, katika mwaka wa fedha 2013/14, Afisi ya Msajili wa Hakimiliki iliidhinishiwa ruzuku ya Shilingi 140,000,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 63,347,000.00 zilitengwa kulipia mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 76,653,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia Machi 2014, fedha zilizopatikana ni Shilingi 45,183,600.00 (71%) kwa ajili ya mishahara ya watumishi na Shilingi 42,006,000.00 (55%) kwa matumizi mengineyo. *(kiambatanisho nam. 1 kinahusika).*

111. Mhe. Spika, katika mwaka ujao wa fedha, Afisi imejipangia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuimarisha usimamizi wa Hakimiliki;
- ii. Kuendelea kuelimisha jamii juu ya masuala ya Hakimiliki;
na
- iii. Kuimarisha shughuli za uratibu na utawala.

112.Mhe. Spika, ili Afisi ya Msajili wa Hakimiliki Zanzibar iweze kutekeleza malengo yake kwa mwaka 2014/2015 naliomba Baraza lako tukufu liidhinishhe Ruzuku ya Shilingi 170, 000,000.00 kwa kazi za kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 85, 647,600.00 zimetengwa kulipa mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 84,352,400.00 kwa matumizi mengineyo.

KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA

113.Mhe. Spika, jukumu la Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana ni kusimamia Mali za Wakfu, Mali za Amana, Mirathi ya Waislamu, Sala na Mabaraza ya Iddi Kitaifa, Hijja, Zakka, Sadaka na Misaada ya kheri.

114.Mhe. Spika, Kamisheni imeendelea kutekeleza majukumu yake ya kawaida, ikiwemo kukusanya na kugawa zakka, sadaka na misaada ya kheri. Kwa kipindi cha Julai - Machi 2013/2014, misaada ya kheri yenye thamani ya Shilingi 506,250,000.00 imekusanywa na kugawiwa kwa wanufaika mbalimbali. Aidha, Kamisheni imefanya vikao 26 vya kuelimisha na kuhamasisha wanufaika wa mali hizo. Jumla ya vikundi 88 vya wajasiriamali vimetembelewa na kupewa ushauri katika kuzitunza mali hizo. Pia Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana, imeendelea kushirikiana na taasisi mbalimbali za kidini kufanikisha upatikanaji wa misaada ya kheri na ugawaji wa misaada hiyo kwa jamii. Miongoni mwa misaada hiyo ni nyama ya kondoo na mbuzi, tende na nguo za Iddi kwa watoto yatima. Aidha, Kamisheni ilishirikiana na taasisi nyengine katika kuhudumia

wananchi kwa kuziombea taasisi hizo misamaha ya ushuru kwa mujibu wa sheria na kusimamia ugawaji wa misaada hiyo.

115.Mhe. Spika, katika kuimarisha utoaji wa huduma za Wakfu, Kamisheni imeendelea kutoa taaluma kuhusu Wakfu na Amana. Jumla ya vipindi vinane vya redio na televisheni vimerushwa hewani na Muongozo wa Wakfu umechapishwa na kuanza kugawiwa. Aidha, kazi ya utafiti wa kuzitambua mali za wakfu, kutafuta nyaraka zilizopotea, kujua wasia wa nyakfu hizo pamoja na kuwatambua wanufaika halali imeendelea. Kwa mujibu wa utafiti huo, nyaraka 1,008 zimepatikana, nyakfu mpya 20 zimesajiliwa na nyasia 13 zenye thamani ya Shilingi 8,669,500.00 zimetumika kutekelezea nyasia mbalimbali.

116.Mhe. Spika, kwa upande wa nyumba za wakfu, Kamisheni imeendelea kuwawekea mazingira mazuri wapangaji ili waweze kulipa kodi vizuri na wanufaika kupata faida inayotokana na mali zilizowekwa Wakfu. Katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014, nyumba 229 zimekaguliwa, kutambuliwa mipaka yake na zimejaziwa fomu maalumu kusaidia zoezi la usajili wa ardhi. Aidha nyumba 19 zimefanyiwa matengenezo yaliyogharimu Shilingi 52,617,380.00.

117. Mhe. Spika, kwa upande mwingine, kazi ya ufuatiliaji na ukusanyaji wa kodi za Nyumba za Wakfu na Amana imeendelea na jumla ya kodi zenye thamani ya Shilingi 230,472,650.00 za nyumba za Wakfu, Shilingi 4,698,000.00 za mashamba na Shilingi 37,146,250.00 za nyumba za Amana zimekusanywa Unguja na Pemba. Fedha hizo tayari zimegawiwa kwa wanufaika.

- 118. Mhe. Spika**, ili kutekeleza huduma za mirathi jumla ya tirka mpya 852 zilifunguliwa Unguja na Pemba. Aidha, tirka 202 zenye thamani ya Shilingi 2,715,610,597.44 zilifungwa na warathi kupatiwa haki zao.
- 119. Mhe. Spika**, Kamisheni inalo jukumu la kusuluhisha mizozo inayotokezea wakati wa kutekeleza wajibu wake. Katika kipindi cha Julai hadi Machi 2013/14, jumla ya mizozo ya mirathi 15 imesuluhishwa na mizozo mitano inaendelea kushughulikiwa. Mizozo inayoshindikana hupelekwa mahkamani kupatiwa ufumbuzi kisheria. Jumla ya kesi 39 zimepelekwa kwenye mahkama mbalimbali Unguja na Pemba. Kati ya kesi hizo zipo zilizofunguliwa dhidi ya Kamisheni au Kamisheni kushirikishwa. Kesi 29 kati ya hizo zimetolewa hukumu na kesi 10 bado zinaendelea. Vilevile, Kamisheni kwa kushirikiana na Shirika la Denmark la *Dan Mission* imetunga kitabu cha Usuluhisho wa Mizozo kitakachosaidia utatuzi wa mizozo hasa katika masuala ya urithi.
- 120. Mhe. Spika**, Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana pia ina jukumu la kusimamia Sala na Mabaraza ya Iddi Kitaifa. Ili kuongeza ushirikishwaji wa wananchi katika shughuli za kitaifa, kwa mara ya kwanza, Sala ya Iddi El Hajji imesaliwa kwenye mamlaka za Serikali za Wilaya na Wilaya ya Kati ilikuwa mwenyeji. Kwa upande mwengine Sala ya Iddi Elhajj ilisaliwa kwenye kiwanja cha mpira katika kijiji cha Marumbi na Baraza la Iddi lilifanyika Chuo Kikuu cha Taifa SUZA Kampasi ya Tunguu. Sala ya Iddi El Fitri ilisaliwa kwenye Kiwanja vya Maisara na Baraza la Iddi lilifanyika katika Ukumbi wa Salama Hoteli ya Bwawani, kama ilivyo desturi.

121. Mhe. Spika, Kamisheni imeendelea na kazi ya kusimamia safari za Hija na kama ilivyo kawaida na jumla ya mahujaji 1,059 walisafirishwa na vikundi tisa vya Zanzibar. Aidha katika kufanikisha kazi hiyo, Kamisheni imeelimisha jamii na wadau wa Hija kwa kurusha hewani vipindi tisa, semina moja na vikao 10. *(kiambatisho nam. 7 kinahusika)*.

122. Mhe. Spika, katika kuimarisha ofisi kiutendaji wafanyakazi wanane wamelipiwa mafunzo ya muda mrefu. Kati ya hao, mfanyakazi mmoja anasoma Shahada ya Uzamili, wanne Shahada, mmoja Stashahada, na wawili mafunzo ya Cheti *(kiambatisho na 9b kinahusika)*.

123. Mhe. Spika, pamoja na mafanikio hayo, Kamisheni inakabiliwa na changamoto ya uelewa mdogo wa jamii juu ya umuhimu wa mirathi, amana, wakfu na zakka kwa wananchi walio wengi; na teknolojia isiyoendana na wakati katika usimamizi na utoaji wa huduma katika Kamisheni ya Wakfu.

124. Mhe. Spika, katika mwaka wa fedha 2014/15 Kamisheni imejipangia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kuelimisha na kuimarisha huduma za Zakka, Wakfu na Mirathi;
- ii. Kuimarisha shughuli za uratibu na mahitaji ya kisheria; na
- iii. Kuimarisha Ofisi kinyezo na kitaaluma.

125. Mhe. Spika, katika kipindi cha mwaka 2013/14 Kamisheni iliidhinishwa ruzuku ya jumla ya Shilingi 510,000,000.00. Hadi

kufikia Machi 2014 fedha zilizoingizwa ni Shilingi 295,823,249.00 (58%). Kati ya fedha hizo, Shilingi 177,092,450.00 (59.9%) zilitumika kwa malipo ya mishahara na stahiki za wafanyakazi na Shilingi 118,730,799.00 (40%) zilitumika kwa matumizi mengineyo. (kiambatanisho nam. 1 kinahusika).

126. Mhe. Spika, ili Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana iweze kutekeleza malengo yake katika mwaka 2014/15, naliomba Baraza lako tukufu liidhinishe ruzuku ya Shilingi 512,070,000.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 378,634,000.00 ni mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 133,436,000.00 kwa matumizi mengineyo.

AFISI KUU PEMBA

127. Mhe. Spika, Afisi Kuu Pemba ni mhimili mkuu katika kusimamia shughuli za utendaji wa Wizara pamoja na taasisi zake kisiwani Pemba. Katika kipindi cha mwaka 2013/14, Afisi Kuu Pemba imetekeleza majukumu yake ya kusimamia shughuli za Wizara kama ifuatavyo:-

128. Mhe. Spika, Afisi imeendelea kuratibu masuala ya Idara zilizopo chini ya Wizara kwa upande wa Pemba kwa lengo la kuzidisha uwajibikaji. Vilevile, Afisi imefanya mikutano ya kila mwezi ya Taasisi na Idara za Wizara Pemba. Mbali ya majukumu hayo, Afisi Kuu Pemba pia imeshiriki vikao mbalimbali vya Wizara vinavyohusu shughuli za utekelezaji wa majukumu ya Wizara pamoja na kutoa mwongozo kuhusu utunzaji na uhifadhi wa kumbukumbu za wafanyakazi na utayarishaji wa *Nominal Roll*.

- 121. Mhe. Spika**, miongoni mwa kazi za Afisi Kuu Pemba ni kuratibu shughuli za Jumuiya Zisizo za Kiserikali (NGOs). Afisi imekutana na viongozi wa jumuiya mbali mbali kwa lengo la kutathimini utendaji pamoja na kuwepo kwa jumuiya hizo, na kuhamasisha matumizi mazuri ya fedha wanazozipata katika miradi mbalimbali ili kuleta maendeleo kwa jamii. Jumla ya jumuiya 43 zimetembelewa; 18 ni za Mkoa wa Kaskazini na 25 za Mkoa wa Kusini Pemba. Aidha, Afisi ilipokea malalamiko kutoka jumuiya nne na tayari yamepatiwa ufumbuzi.
- 122. Mhe. Spika**, katika kuwajengea uwezo watendaji, Afisi imemlipia gharama za mafunzo mfanyakazi mmoja anayesoma Shahada ya Uzamili. Vilevile, kupitia Mpango wa Mabadiliko katika Sekta ya Sheria Afisi Kuu imetoa mafunzo ya mawasiliano bora kazini, kuwajali wateja na usimamizi wa miradi. Mafunzo kama hayo yataendelea katika robo ya nne ya mwaka 2013/14.
- 123. Mhe. Spika**, pamoja na hatua hizo, Afisi Kuu Pemba inakabiliwa na changamoto ya uchakavu wa jengo la Afisi. Hali hii inatokana na kuwa bajeti ya Afisi hairuhusu kufanya matengenezo makubwa.
- 124. Mhe. Spika**, katika mwaka wa fedha 2013/14 Afisi Kuu Pemba ilikadiria kutumia jumla ya Shilingi 196,575,000.00 kwa matumizi ya kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 105,704,000.00 ni kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 90,871,000.00 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia Machi 2014, jumla ya Shilingi 132,507,489.00 zimepatikana, ambapo Shilingi 99,053,562.00 (94%) ni kwa ajili ya mishahara na stahiki

za watumishi na Shilingi 33,453,927.00 (37%) kwa matumizi mengineyo.

125. Mhe. Spika, katika kipindi cha mwaka 2014/15, Afisi Kuu Pemba ina kusudia kutekeleza malengo yafuatayo:-

- i. Kutekeleza kazi za uratibu wa shughuli za mipango Pemba;
- ii. Kusimamia na kuratibu majukumu ya rasilimali watu na uendeshaji; na
- iii. Kuwajengea uwezo wa kiutendaji watumishi wake na kulifanyia matengenezo jengo la Wizara.

126. Mhe. Spika, katika mwaka wa fedha 2014/2015 Afisi Kuu Pemba inakadiria kutumia jumla ya Shilingi 248,382,600.00. Kati ya fedha hizo, Shilingi 157,791,600.00 ni kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi na Shilingi 90,591,000.00 kwa matumizi mengineyo.

SHUKURANI

127. Mhe. Spika, baada ya melezo, napaswa kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa uwezo alionijaalia wa kuwasilisha hotuba hii mbele ya Baraza lako tukufu. Naomba pia nitoe pia shukurani zangu za dhati kwa wadau na washirika mbalimbali wa maendeleo kwa kuipa mashirikiano mazuri wizara yangu na kurahisisha utekelezaji wa shughuli za Wizara. Miongoni mwao ni:- UNDP, Jumuiya ya Ulaya (EU), UNICEF, UNFPA, Shirika la Kimataifa la Mali za Ubunifu (WIPO), Shirika la Mali Bunifu la Afrika (ARIPO), Benki ya Dunia, African Muslim Agency, Benki ya Maendeleo ya

Kiislam (IDB), Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB), Save the Children, Wizara za Wakfu za Oman na Qatar, Taasisi ya Al-Rahma ya Falme za Kiarabu (UAE) na Shirikia la Dan Mission la Denmark; Saud Arabia, Oman, na Egypt; Vyombo vya Sheria vya Jamhuri ya Muungano zikiwemo Mahkama, Tume ya Kurekebisha Sheria, Afisi ya Mwanasheria Mkuu, na Jeshi la Polisi; Chama cha Wanasheria Zanzibar (ZLS), Kituo cha Huduma za Sheria Zanzibar (ZLSC), na Chama cha Wanasheria Wanawake (ZAFELA); Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji, Jumuiya na Taasisi mbalimbali za kidini; Masheha na wananchi wote kwa jumla.

128. Mhe. Spika, Vilevile, kwa ujumla naomba kuwashukuru wote walioisaidia wizara yangu kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi. Aidha, ninawashukuru Watendaji Wakuu na Wafanyakazi wote wa Wizara ya Katiba na Sheria kwa ushirikiano wanaonipa. Naomba kuwaambia washirika wetu kwamba wizara yangu inathamini sana michango yao ya hali na mali pamoja na kushukuru kwa ushirikiano wanaotupatia kila tunapowahitaji. Ninachoweza kusema kwao ni ahsanteni na tunawathimini sana na kushukuru kwa yote. Kwa niaba ya Wizara yangu na Serikali kwa jumla tunaomba mzipokee shukurani zetu, ahsanteni na Mungu awabariki.

HITIMISHO

129. Mhe. Spika, ili Wizara yangu iweze kutekeleza malengo yake vyema, naomba Wajumbe wa Baraza lako tukufu wachangie hotuba hii, watushauri ipasavyo na hatimaye waidhinishe jumla ya Shilingi 11,002,870,000.00 kwa matumizi ya Wizara ya Katiba

na Sheria kwa mwaka wa fedha wa 2014/15 kwa kazi za kawaida. Kati ya fedha hizo, Shilingi 7,045,680,600.00 zitumike kulipia mishahara na Shilingi 3, 957,189,400.00 kwa matumizi mengine. Vilevile, naliomba Baraza lako liidhinishhe Ruzuku ya Shilingi 735,300,000.00. Aidha, naliomba Baraza lako liidhinishhe Shilingi 2,679,748,700.00 kwa kazi za maendeleo. Kati ya fedha hizo, 1,100,000,000.00 ni kutoka serikalini, na Shilingi 1,579,748,700.00 kutoka kwa washirika wa maendeleo. Naomba pia Baraza lako liikubalie Wizara yangu ichangie Shilingi 442,494,000.00 kwenye Mfuko Mkuu wa Serikali. *Viambatanisho Nam 2,3 & 4 vinahusika.*)

130. Mhe. Spika, naomba kutoa hoja.

Kiambatanisho 1: Muhtasari wa Upatikanaji wa Fedha na Matumizi, 2013/14

TAASISI/IDARA	ENEO LA BAJETI	BAJETI ILIOTENGWA	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI-MACHI	ASILIMIA (%)
Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	Mishaharana Stahiki	94,596,000	86,302,400	91%
	Matumizi Mengineyo	89,556,000	23,079,646	26%
	Jumla	184,152,000	109,382,046	59%
	Maendeleo Serikali	150,000,000	80,334,000	54%
	Maendeleo - UNDP	1,304,313,000	263,597,500	20%
Idara ya Uendeshaji na Utumishi	Mishahara na Stahiki	338,831,000	275,360,350	81%
	Matumizi Mengineyo	252,310,000	54,591,591	22%
	Jumla	591,141,000	329,951,941	56%
Mahkama	Mishahara na Stahiki	3,698,210,260	2,421,625,710	65%
	Matumizi Mengineyo	1,209,000,000	622,159,831	51%
	Jumla	4,907,210,260	3,043,785,541	62%
	Maendeleo Serikali	150,000,000	130,000,000	87%
	Makusanyo	90,000,000	119,907,110	133%
Afisi ya Mwanasheria Mkuu	Mishahara na Stahiki	245,400,000	317,280,200	129%

TAASISI/IDARA	ENEO LA BAJETI	BAJETI ILIOTENGWA	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI-MACHI	ASILIMIA (%)
Tume ya Kurekebisha Sheria	Matumizi Mengineyo	673,600,000	265,314,608	39%
	Jumla	919,000,000	582,594,808	63%
	Mishahara na Stahiki	147,000,000	113,153,750	77%
	Matumizi Mengineyo	336,000,000	99,124,985	30%
	Jumla	483,000,000	212,278,735	44%
Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka				
	Mishahara na Stahiki	612,000,000	560,003,150	92%
	Matumizi Mengineyo	491,000,000	254,300,000	52%
	Jumla	1,103,000,000	814,303,150	74%
	Maendeleo Serikali	150,000,000	150,000,000	100%
Jumla Kuu	1,253,000,000	964,303,150	77%	
Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali				
	Mishahara na Stahiki	139,008,000	105,016,400	76%
	Matumizi Mengineyo	134,015,000	41,483,000	31%
	Jumla	273,023,000	146,499,400	54%
	Makusanyo	125,700,000	97,695,170	78%
Jumla Kuu	398,723,000	267,907,220	67%	
Afisi ya Vizazi na Vifo				
	Mishahara na Stahiki	104,704,000	93,676,500	89%

TAASISI/IDARA	ENEO LA BAJETI	BAJETI ILIOTENGWA	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI-MACHI	ASILIMIA (%)
	Matumizi Mengineyo	174,055,000	30,532,000	18%
	Jumla	278,759,000	124,208,500	45%
	Makusanyo	219,300,000	126,491,500	58%
	Maendeleo Serikali	300,000,000	61,570,000	21%
Afisi ya Mufti wa Zanzibar	Mishaharana stahiki	302,647,500	222,616,160	74%
	Matumizi Mengineyo	183,027,000	62,958,046	34%
	Jumla	485,674,500	255,574,206	53%
Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	Mishahara na Stahiki	303,474,700	145,323,104	48%
	Matumizi Mengineyo	459,525,300	289,474,717	63%
	Jumla ruzuku	763,000,000	434,797,821	57%
	Makusanyo	253,000,000	285,834,089	113%
	Jumla Kuu	1,016,000,000	720,631,910	71%
Afisi ya Hakimiliki	Mishahara na Stahiki	63,347,000	45,183,600	71%
	Matumizi Mengineyo	76,653,000	42,006,000	55%

TAASISI/IDARA	ENEO LA BAJETI	BAJETI ILIOTENGWA	FEDHA ILIYOPATIKANA JULAI-MACHI	ASILIMIA (%)
	Jumla ya Ruzuku	140,000,000	87,189,600	62%
Afisi Kuu Pemba				
	Mishahara na Stahiki	133,378,262	99,053,562	74%
	Matumizi Mengineyo	85,531,000	33,953,927	37%
	Jumla	218,909,262	130,007,489	59%
Jumla ya Wizara (Mishahara, Stahiki na OC)		8,188,000,000	5,852,828,345	71%
Jumla Mishahara		4,480,499,000	4,326,176,582	97%
Jumla Matumizi Mengine		3,707,501,000	1,526,651,763	41%
Jumla Maendeleo SMZ		850,000,000	4447,584,000	53%
Jumla Maendeleo Wahisani (DPs)		1,304,313,000	263,597,500	20%
Jumla ya Wizara Maendeleo		2,154,313,000	711,181,500	33%
Jumla Kuu ya Wizara		11,072,313,000	6,564,009,845	63%
Jumla Makusanyo		435,000,000	344,093,780	79%
Jumla Ruzuku		730,000,000	450,512,849	62%

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2014/15

FUNGU/ IDARA	KAZI ZA KAWAIDA (000)					KAZI ZA MAENDELEO (000)			JUMLA KUU
	JUMLA	MSHAHAR A NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO	
14 – Mahkama Kuu	5,036,700	3,536,700	1,500,000	3,864,702	1,171,998	700,000	0	700,000	5,736,700
15 – Afisi ya M/ Mkuu	999,300	461,899	537,401	999,300	0	0	0	0	999,300
46 - Tume ya K/ Sheria	497,800	157,900	339,900	497,800	0	0	0	0	497,800
35 - Afisi ya M/Mashtaka	1,288,500	871,900	416,600	1,049,350	239,150	200,000	0	200,000	1,488,500
36/03 - Afisi Kuu Pemba	248,383	157,792	90,591	0	248,383	0	0	0	248,383
36/04 - Idara ya MSU	224,252	128,784	95,468	224,252	0	150,000	1,579,749	1,729,749	1,954,001
36/05 - Afisi ya Mufti	500,609	367,544	133,065	322,189	178,421	0	0	0	500,609
36/06 - Idara ya Uendeshaji na Utumishi	716,161	465,723	250,438	716,161	0	0	0	0	716,161
36/11Wakala wa UBM	313,312	170,234	143,078	294,650	18,662	0	0	0	313,312

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2014/15

FUNGU/ IDARA	KAZI ZA KAWAIDA (000)					KAZI ZA MAENDELEO (000)			JUMLA KUU
	JUMLA	MSHAHAR A NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO	
36/901 - Afisi ya Mrajis Vizazi na Vifo	418,283	232,923	185,360	330,405	87,878	50,000	0	50,000	468,283
Ruzuku - DPP	77,500	30,000	47,500	0	0	0	0	0	77,500
Ruzuku - KWNMA	512,070	378,634	113,436	400,040	112,030		0		512,070
Ruzuku-Afisi ya Hakimiliki	170,000	85,648	84,352	170,000	0	0	0	0	170,000
JUMLA Ruzuku	759,570	494,282	265,288	570,040	112,030	0	0	0	759,570
VOTE 36	2,421,000	1,523,000	898,000	1,887,656	533,344	200,000	1,579,749	1,779,749	4,200,749
Votes 14, 15, 35, 46,	7,822,300	5,028,399	2,793,901	6,411,152	1,411,148	900,000	0	900,000	8,722,300
JUMLA KUU	11,002,870	7,045,681	3,957,189	8,868,848	2,056,522	1,100,000	1,579,749	2,679,749	13,652,619

Kiambatanisho 3: Makusanyo ya Mapato na Makadirio ya 2014/2015

IDARA/TAASISI	MAKADIRIO 2013/14	MAKUSANYO HALISI 2013/14	%	MATARAJIO JUNI 2014	JUMLA HADI JUNI 2014	%	MAKADIRIO 2014/15
36/11 WAKALA WA USAJILI BISHARA NA MALI	125,700,000	97,695,170	78%	23,712,650	121,407,820	97%	126,494,000
14MAHKAMA	90,000,000	119,907,110	133%	13,323,012	133,230,122	148%	95,000,000
36/902 MRAJIS WA VIZAZI NA VIFO	219,300,000	126,491,500	58%	50,075,000	176,566,500	81%	221,000,000
JUMLA KUU	435,000,000	344,093,780	79%	87,110,662	431,204,442	99%	442,494,000

Kiambatanisho 4: Miradi ya Maendeleo 2014/15

Namba ya Mradi	Jina la Mradi	Mchango wa Serikali	Mchango wa Wahisani	Mhisani	Jumla Kuu
74017	Ujenzi wa Jengo la Wizara ya Katiba na Sheria	0			0
74018	Programu ya Mageuzi ya Sekta ya Sheria	150,000,000	1,579,748,700	UNDP/EU	1,729,748,700
74019	Mradi wa Mageuzi katika Usajili na Takwimu za Kijamii	50,000,000	0		50,000,000
72212	Mradi wa kuimarisha Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	200,000,000	0		200,000,000
72234	Kuimarisha Majengo ya Mahkama Kuu	700,000,000	0		700,000,000
	JUMLA KUU	1,100,000,000	1,579,748,700		2,733,938,592

Kiambatisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani Julai hadi Machi 2013/2014

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
		Madai		Jinai		Madai		Jinai	
Mahkama	Jumla Zilizofunguliwa	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi
Mahkama ya Rufaa Tanzania	10	0	0	0	0	6	0	4	0
M/Kuu Vuga	111	39	23	11	9	30	7	9	1
M/kuu Pemba	5	2	0	0	0	3	0	0	0
Mahkama ya kazi	7	7	0	0	0	0	0	0	0
M/Kadhi Rufaa Z'bar	33	0	0	0	0	33	10	0	0
M/ Kadhi Rufaa P	5	0	0	0	0	5	0	0	0
M/ Mkoa Vuga	134	28	13	104	4	2	0	0	0
M/Mkoa Mfenesini	63	2	0	54	3	1	0	6	2

Kiambatisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani Julai hadi Machi 2013/2014

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
	Mahkama	Jumla Zilizofunguliwa	Madai		Jinai		Madai		Jinai
Zilizofunguliwa			Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi
Mkoa Mwera	45	1	0	44	1	0	0	0	0
Mkoa Wete	40	1	0	39	15	0	0	0	0
Mkoa Chake	34	0	0	33	4	0	0	1	0
Wilaya Mw/kwe	1082	24	4	1058	794	0	0	0	0
Wilaya Mwera	490	2	0	487	268	1	0	0	0
Wilaya Mkokotoni	209	1	0	207	139	1	0	0	0
Wilaya Mfenesini	253	2	0	251	138	0	0	0	0
Wilaya Makunduchi	100	4	1	95	28	1	0	0	0
Wilaya Mkoani	38	0	0	38	36	0	0	0	0
Wilaya Chake	64	3	0	61	33	0	0	0	0

Kiambatisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani Julai hadi Machi 2013/2014

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
	Mahkama	Jumla Zilizofunguliwa	Madai		Jinai		Madai		Jinai
Zilizofunguliwa			Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi	Zilizofunguliwa	Zilizotolewa Uamuzi
Wilaya Wete	69	0	0	69	41	0	0	0	0
Wilaya Konde	86	0	0	86	79	0	0	0	0
Watoto Vuga	18	0	0	18	4	0	0	0	0
Watoto Chake	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Watoto Wete	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Jumla	2901	116	41	2660	1596	83	17	20	3

Kiambatanisho 5b: Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo na Kadhi 2013/14

Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo						Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Kadhi		
Mahkama ya Mwanzo	Kesi za Madai			Kesi za Jinai		Mahkama za Kadhi Wilaya	Kesi za Madai	
	Jumla (Madai+Jinai)	Zilizo funguliwa	Zilizo tolewa uamuzi	Zilizo funguliwa	Zilizotolewa uamuzi		Zilizofunguliwa	Zilizotolewa uamuzi
Manispaa Malindi	584	0	0	584	584			
Mwanakwerekwe	1138	98	41	1040	970	Mjini	693	517
Mwera	144	21	0	123	75	Mwera	63	27
Mfenesini	173	15	2	158	124	Mfenesini	31	15
Mkokotoni	87	13	4	74	34	Mkokotoni	38	10
Makunduchi	99	16	1	83	38	Makunduchi	17	6
Chwaka	128	3	0	125	96	Chwaka	2	1
Mkoani	117	3	1	114	84	Mkoani	19	8
Kengeja	16	0	0	16	13	Kengeja	12	3
Chake chake	61	0	0	61	5	Chakechake	59	22
Wete	36	0	0	36	29	Wete	28	17
Konde	40	5	1	35	26	Konde	32	25
JUMLA	2623	174	50	2449	2078	JUMLA	994	651

Kiambatanisho 6: Mswada – Afisi ya Mwanasheria Mkuu 2013/14

Nam	Mswada ya Sheria iliyoandaliwa
1.	Mswada wa Sheria ya kuingia na Kusimamia mambo ya UKIMWI Zanzibar
2.	Mswada wa Sheria ya Kurekebisha Sheria ya barabara Zanzibar
3.	Mswada wa Sheria ya Kurekebisha Sheria ya barabara Zanzibar
4.	Mswada wa Sheria ya kuanzisha sheria ya hakimiliki za wagunduzi wa aina mpya za mbegu za mimea
5.	Mswada wa Sheria ya kufuta sheria ya karafuu namba 11 ya 1985
6.	Mswada wa sheria ya kuanzisha Shirika la nyumba Zanzibar

Kiambatanisho 7a: Mapato – Wakala wa Usajili Biashara na Mali 2013/14

KASMA	ENEO LA MAPATO	ZILIZOIDHINISHWA	ZILIZOKUSANYWA	PUNGUFU/ZI ADA	MAKADIRIO 2014/15
142233	Usajili Alama za Biashara	55,800,000	34,705,000	21,095,000	51,250,000
142234	Usajili Kampuni	31,750,000	39,837,870	(8,087,870)	40,604,000
142235	Usajili Majina ya Biashara	18,900,000	9,268,000	9,632,000	15,000,000
142237	Ada za Usajili wa Nyaraka	19,250,000	13,884,300	5,365,700	19,640,000
	JUMLA	125,700,000	97,695,170	28,004,830	126,494,000

Kiambatanisho 7b: Mapato – Ofisi ya Mrajis Vizazi na Vifo 2013/14

KASMA	ENEO LA MAPATO	ZILIZOIDHINISHWA	ZILIZOKUSANYWA	PUNGUFU	MAKADIRIO 2014/15
114602	Estate Duty	3,000,000	240,000	2,760,000	2,000,000
142207	Vizazi na Vifo	180,000,000	108,268,093	71,731,907	180,000,000
142208	Ndoa na Talaka	27,000,000	17,775,000	9,225,000	36,000,000
142236	Admin. General Fee	3,000,000	208,407	2,791,593	3,000,000
142234	Vyeti vya Ndoa	6,300,000		6,300,000	0
	JUMLA	219,300,000	126,491,500	88,083,500	221,000,000

Kiambatisho 8: Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji 2013 - KWNMA

S/N	JINA LA KIKUNDI	WANAUME	WANAWAKE	JUMLA
1	AHLU SUNNA WALJAMAA	32	11	43
2	AHLUDAAWA HAJJ&TRAVEL AGENCY	36	23	59
3	ZANZIBAR HAJJ TRAVEL AGENCY	64	61	125
4	TAWHEED	6	9	15
5	AL-BUSHRA	3		3
6	ISTIQAAMA HAJJ MLANDEGE	76	67	143
7	ZANZIBAR ISTIQAAMA HAJJ(MOTHER CARE)	76	64	140
8	JUMAZA HAJJ GROUP	31	24	55
9	ALHARAMAIN HAJJ	35	28	63
	JUMLA	359	287	646

Kiambatisho 9: Usajili wa Kazi za Hakimiliki

S/N	AINA YA KAZI	IDADI YA KAZI
1	Taarab	44
2	Zenji Flaver	14
3	Qasida	38
4	Injili	9
5	Filamu	3
6	Vitabu	14
7	Miradi	3
8	Vipindi	1
9	Michoro	14
	JUMLA	140

Kiambatanisho: 10a Idadi ya Wafanyakazi wa Wizara 2013/2014

Idara/Taasisi	Jumla	Unguja		Pemba		Wafanyakazi Kielimu		
		W/me	W/ke	W/me	W/ke	Cheti au chini	Stashahada au zaidi	Stashahada au zaidi%
Mahkama	379	163	95	83	38	258	121	32%
Afisi ya Mwanasheria Mkuu	54	32	22			26	28	52%
Tume ya Kuchunguza Sheria	17	11	6	0	0	8	9	53%
Mkurugenzi wa Mashtaka	95	49	27	16	3	27	68	72%
Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	16	8	8	0	0	2	14	88%
Idara ya Uendeshaji na Utumishi	50	29	21	0	0	33	17	34%
Afisi Kuu Pemba	29	0	0	17	12	21	7	25%
Idara ya Mufti wa Zanzibar	43	18	11	10	4	27	16	37%
Mrajis Vizazi na Vifo	30	6	20	2	2	14	16	53%
Wakala wa Usajili Biashara na Mali	42	19	13	6	4	23	19	45%
Afisi ya Msajili wa Hakimiliki	7	4	3	0	0	1	6	86%
Kamisheni ya Wakfu	83	36	16	22	9	56	27	33%
Jumla	845	375	242	156	72	496	348	41%

Kiambatanisho 10b: Idadi ya Wafanyakazi Waliopo Mafunzoni 2013/14

IDARA	SHAHADA YA UZAMILI		STASHAHADA YA UZAMILI		SHAHADA		STASHAHADA YA JUU		STASHAHADA		CHETI		JUMLA
	KE	ME	KE	ME	KE	ME	KE	ME	KE	ME	KE	ME	
Mahkama									3	1			4
Afisi ya Mwanasheria Mkuu					1				2				3
Afisi ya M/ Mashtaka		3			2	2					4	1	12
Tume ya Kurekebisha Sheria					1				3				4
Idara ya Mipango na Sera		1	1	1	1	3			1				8
Idara ya Uendeshaji na Utumishi	1	1				2			1	2	2		9
Afisi Kuu Pemba		2											2
Afisi ya Mufti wa Zanzibar					2				1				3
Wakala wa Usajili Biashara na Mali		1				1							2
Afisi ya Mrajis Vizazi na Vifo										1			1
Afisi ya Msajili wa Hakimiliki	1	1								1			3
Kamisheni ya Wakfu na MA		1			1	3			2			1	8
JUMLA	2	10	1	1	8	11			13	5	6	12	59